

ölands näringsliv

Verksamhetsberättelse 2022

VD:s förord	4
Om Ålands Näringsliv	6
Organisation	6
Medlemmarna	7
Medlemsservice och -förmåner	7
Medlemskontakter	7
Föreningsmöten	8
Styrelsen	8
Utskotten	8
Föreningens anställda	8
Ålands Näringslivs verksamhet	9
Intressebevakning	10
Arbetsgrupper där Ålands Näringsliv deltar	11
Nyhetsbrev	12
Företagsbörsen	12
Besök, föredrag och seminarier	12
Rådgivning	13
Handböcker	13
Myndighetsverksamhet	13
City Mariehamn	14
Kurser	15
Boksluts- och skattedagen	16
Evenemang	16
Näringslivsdagen	16
Restaurangdagarna 2022	16
Medlemsjulfest	17
Agile Islands	17
Projekt	17
Utveckla framtidens företag REACT	17
Företagsrådgivning	17
Företagarskolan	17
Entreprenörskapsundervisning	18
Affärsnätverk	18
Startaeget.ax	18
Business Lab Åland	18
Sommarpraktikant	18
Vi välkomnar fler	19
Åland Gear Up	19

Nätverk	19
Styrelsebank	19
Mentorskap	20
Centralhandelskammaren	20
Finlands Näringsliv	20
Internationell handel	20
Handelskammarnätverket	20
Handelsdokument	20
Gränshandel	21

VD:s förord

Efter oron under pandemiåren 2020-2021 verkade det åländska näringslivet att återhämta sig relativt snabbt. Det mesta av samhällets funktioner började återgå till det normala och inresandet från utlandet kom igång när beskedet om Rysslands anfallskrig i Ukraina förändrade allt. Plötsligt upplevde hela omvärlden en förändrad världsbild där kraftiga prishöjningar och skenande inflation medför krav på nya omställningar och anpassningar av ekonomin.

Men oron i världen har trots allt även fört med sig en del bra saker. Behovet av snabba omställningar till hållbara energilösningar medför stora möjligheter för det åländska samhället att haka på denna trend. Ålands Näringsliv har målmedvetet under 2022 arbetat för att satsningar på havsbaserad vindkraft skall kunna förverkligas både norr och söder om Åland.

Det förändrade sättet att arbeta på distans som blev vanligt under pandemin har också medfört positiva verkningar och trender i vårt samhälle. Ökad inflyttning av kompetens där beroendet av fysisk närvaro på arbetsplatsen inte varit avgörande har visat sig vara ett trumfkort för Åland som helhet och näringslivet i synnerhet.

Även den ökade inflyttningen av utomnordiskt födda personer har bidragit till att öka tillgången på personal i utsatta branscher.

Intressebevakningsfrågorna har i vanlig ordning varit flera under med fokus på vissa branschers svårigheter att återfå lönsamheten i sina verksamheter samt utmaningar som vissa branscher har med skattegränshanteringen och ökande arbetstid och kostnader i anslutning till den. Då dylika frågor kommer upp ser vi styrkan av att Ålands Näringsliv är närvarande på många olika fronter. Vi har möjlighet att framföra synpunkter i olika sammanhang och tillsammans med en kompetent och ambitiös personal, styrelse och utskott kan vi på ett professionellt sätt se till att frågorna får rätt uppmärksamhet.

Ålands Näringslivs verksamhet består även av fortbildning och projekt där vi lyfter entreprenörskap och bättre konkurrenskraft. Under året arrangerades utbildningar, informationsträffar, nätverksaktiviteter och evenemang. Den kostnadsfria företagsrådgivningen, som är en del av projektverksamheten, är fortsättningsvis efterfrågad med cirka 200 företagsrådgivningar under året. Även företagarskolan fortsätter att vara fullbokad - intresset för företagande på Åland är stort.

Ålands Näringsliv engagerar ett åttiototal synnerligen kompetenta och erfarna personer i styrelse- och utskottsarbete vilket indikerar det starka engagemang för åländskt näringsliv som mycket tydligt syns i allt vardagligt arbete. Ålands Näringsliv är således en närvarande aktör på många olika områden, något som åter möjliggörs av vår kompetenta och målmedvetna personal.

Ålands Näringsliv är en privatfinansierad förening vars verksamhet bedrivs utan löpande offentliga medel. Vår ordinarie verksamhet finansieras av medlemsavgifter och aktiviteter. Genom att åtnjuta våra medlemmars förtroende och uppskattas som fortbildnings- och kursarrangör kan vi upprätthålla den verksamhet vi har idag. Läger vi till genomförandet av de EU-finansierade projekt som vi driver i samråd med Ålands landskapsregering uppstår en omfattande verksamhet även omsättningsmässigt.

Inför år 2023 arbetar vi vidare med att ge medlemmarna möjligheten att göra bra affärer.

Följ oss på sociala medier, prenumerera på vårt nyhetsbrev och besök vår uppdaterade hemsida

Väsentliga förändringar efter räkenskapsperiodens slut

Styrelsen i Ålands Näringsliv r.f. utnämnde Susanne Olofsson till ny verkställande direktör i Ålands Näringsliv rf. från och med den 16.1.2023.

Ålands Näringsliv har under mars lämnat in projektansökningar för åren 2023-2026 för att fortsättningsvis kunna erbjuda företagsrådgivning, företagarskola, företagsutveckling och nätverksaktiviteter för nya och befintliga företag.

Mariehamn den 31.3.2023

Susanne Olofsson
Verkställande direktör från och med 16.1.2023

Jan-Erik Rask
Verkställande direktör fram till 16.1.2023

Om Ålands Näringsliv

Ålands Näringsliv är takorganisationen för åländska företag. Vi samlar en stor del av det åländska näringslivet och företräder medlemmarna i många olika utskott, kommittéer och utredningar. Ålands Näringsliv bildades 2011 då Ålands Arbetsgivarförening, Ålands Handelskammare och Ålands Köpmannaförening gick samman.

Vårt strategiska arbete syftar till att åländska företag ska öka sin konkurrenskraft. Vi vill att Åland, mätt i BNP, ska höra till de mest framgångsrika regionerna i Norden. Det kräver ett vitalt näringsliv och ett stort mått av entreprenörskap i samhället, i synnerhet efter de senaste årens skrala ekonomiska tillväxt på Åland.

Organisation

Då föreningen Ålands Näringsliv bildades 2011 bestod organisationen av två föreningar (Ålands Näringsliv samt Ålands Handelskammare). Båda föreningarna är aktiva idag. Under 2014 grundades Ålands Näringslivs Servicebolag Ab, vilket är ett helägt dotterbolag till Ålands Näringsliv r.f. Servicebolaget arrangerar Ålands Näringslivs kurser och evenemang. Ålands Näringsliv bedriver således idag verksamhet under tre olika juridiska personer, även om vi på Åland alltid beskriver oss själva som "Ålands Näringsliv".

Figur 1: Ålands Näringslivs organisation

Ur ett internationellt perspektiv har vi de senaste åren fokuserat på Ålands Handelskammare, The Åland Chamber of Commerce. Orsaken är att handelskammarnätverket är ett globalt känt varumärke som vi är del av. Det vill vi utnyttja för att locka internationella kontakter till Åland.

Medlemmarna

Medlemmarna utgör grunden i Ålands Näringslivs verksamhet. Vårt arbete går ut på att ge medlemmarna så stor medlemsnytta som möjligt. Medlemskapet i Ålands Näringsliv ger ett bollplank, en möjlighet att föra fram åsikter i ett större sammanhang, vilket i slutändan ger bättre verksamhetsförutsättningar att bedriva företag. Våra medlemmar är informerade om aktuella händelser samt utnyttjar våra nätverk för att göra bättre affärer.

Medlemstyp	Andel per kategori baserat på antal
Företag med 0-2 anställda	44 %
Företag med 3-7 anställda	15 %
Företag med 8-19 anställda	9 %
Företag med 20-49 anställda	8 %
Företag med 50-249 anställda	1 %
Företag med över 250 anställda	>1 %
Nystartade företag	>1 %
Personliga medlemmar	13 %
Åländska kommuner	2 %
Föreningar på Åland	3 %

Medlemsstrukturen i Ålands Näringsliv r.f.

Ålands Näringsliv har en bred förankring i det åländska näringslivet och vi noterar 508 (508) medlemmar per 31.12.2022 varav 436 (443) är företag och 72 (65) privatpersoner.

Medlemsservice och -förmåner

Ålands Näringsliv erbjuder service till medlemmarna i form av aktuell och relevant handels- och näringslivsinformation, viss arbetsgivar- och företagsrådgivning, rådgivning inför start av eget företag, överlåtelse eller ombildning av befintligt bolag, ansökan om investeringsstöd och finansiering, kurser och utbildningstillfällen, samt rådgivning gällande export- och importrelaterade frågor. Rådgivning och informationstjänster gavs under 2022 utan kostnad till alla medlemmar medan omfattande konsultation/utredningar var avgiftsbelagda.

Medlemmar i Ålands Näringsliv erhåller även en rabatt på kurser och evenemang som arrangeras av Ålands Näringslivs Servicebolag. Medlemmar har även möjlighet att delta i våra existerande nätverk eller bildandet av nya, som blir relevanta för deras egen verksamhet.

Medlemskontakter

Vi får nästan dagligen samtal och mail från medlemmar. Vi diskuterar vardagliga frågeställningar,

anställningsvillkor, kollektivavtalsfrågor, konkreta utmaningar, hur företagen ser på de tjänster organisationen erbjuder, näringslivsklimatet, innehållet i utbildningsutbudet och övriga önskemål och synpunkter.

Föreningsmöten

Ålands Näringslivs höll vårmöte hölls den 19 april 2022 på Indigo Restaurang och Bar, Nygatan 1 i Mariehamn. Efter mötesförhandlingarna höll stadsdirektör Arne Selander ett föredrag med rubriken "Mariehamn Vision 2040". 28 medlemmar deltog.

Höstmötet hölls den 21 november 2022 på Indigo Restaurang och Bar, Nygatan 1 i Mariehamn. Efter mötesförhandlingarna presenterade energisamordnare Joel Fenel vid Ålands Landskapsregeringens infrastrukturavdelning en aktuell översikt av arbetet med övergång till förnyelsebar energi med rubriken: Var står Åland när det gäller Havsbaserad vind? 36 medlemmar deltog.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret 2022 haft följande sammansättning:

- Peter Wiklöf, ordförande, Ålandsbanken Abp
- Johanna Boijer-Svahnström, vice ordförande, Viking Line Abp
- Anders Rundberg, Carus Ab Ltd
- Caroline Lepistö, Åland Hotel Group ÅHG Ab
- Björn Kalm, Eriksson Capital Ab
- Mikael Lundell, Stormskärs Växthus Ab
- Lilly-Ann Forsbom, Alandia Trade Center Ab/ Tyger & Sânt
- Jessica Sundqvist, Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
- Anna Wennström, Team Sportia
- Mats Clemes, Transmar Ab

Styrelsen har under året sammanträtt till 10 protokollförda möten.

Utskotten

Ålands Näringsliv hade under 2022 nio utskott i föreningen. Utskotten verkar som remissinstans och beredande instans och tar initiativ i specialfrågor, som medlemmarna finner angelägna. Utskotten samlas vanligtvis till två möten per år, där olika branschfrågor diskuteras.

Utskotten påverkar även Ålands Näringslivs strategi. På höstmötet 2022 valdes utskottsmedlemmar och man kan inte nog understryka vikten av utskottsarbetet för näringslivet i stort. Insatsen är svår att värdera, men att kunna samla så många delar av det åländska näringslivet ger oss stora möjligheter att påverka beslutsfattare på Åland.

Föreningens anställda

Ålands Näringsliv har under 2022 åter haft förmånen att ha en engagerad, flexibel och kunnig personal.

Dan Andersson sköter och utvecklar självständigt vår informations- och utbildningsverksamhet samt handhar arbetsgivar- och övriga medlemsfrågor.

Dan Ferna arbetar som centrumledare inom City Mariehamn. Arbetet sker i samråd med i stadens centrum verksamma företag och Mariehamns stad.

Dan Westerholm arbetar som företagsrådgivare samt organisatör av olika aktiviteter inom projektet Utveckla framtidens företag REACT samt medverkar i genomförandet av företagarskolan.

Edvin Engman fungerade som projektassistent i projektet Sommarpraktikant 2022.

Henrik Hellström vägleder företag i konkreta affärsutvecklingssituationer inom projektet Utveckla framtidens företag REACT.

Therese Ling arbetar med affärsnätverk och företagsevenemang inom Utveckla framtidens företag REACT samt bevakar landsbygdsutvecklingsfrågor. Dessutom redovisar hon projektet till Ålands landskapsregering.

Viktoria Olsson är sedan hösten 2022 projektledare i projektet Vi välkomnar fler.

Jan-Erik (Jenki) Rask, verkställande direktör. Dessutom har frågor kring organisationens struktur, genomförandet av projekt, strategiska intressebevakningsfrågor samt personalens utveckling och välmående utgjort fokusområden under året.

Susanne Olofsson arbetar med företagarskolan samt olika delar inom projektet Utveckla framtidens företag REACT och olika evenemang.

Personalen på personaldag den 3.6.2022.

Ålands Näringslivs verksamhet

Ålands Näringsliv är en aktiv förening. Det finns mycket som sker på Åland som berör det åländska näringslivet och därmed också är relevant för Ålands Näringsliv. Vi behöver prioritera vår verksamhet för att vi ska hålla oss inom våra resurser och för att ge bästa medlemsnytta på lång sikt.

Vår verksamhet bygger på verksamhetens tyngdpunktsområden som fastställs på höstmötet. Utifrån de punkterna (se nedan) görs en aktivitetsplan som sedan följs upp av VD och styrelsen under det kommande året.

- Trygga åländska företags konkurrenskraft
- Flexibel arbetsmarknad
- Marknadsanpassad utbildning
- Effektiv offentlig sektor
- Näringslivskonsekvensbedömningar då självstyrelsen utvecklas
- Utökad näringslivskompetens i samhällsbolags styrelser
- Ökad inflyttning som stöder tillväxten
- Entreprenörmöjligheter genom fortsatt privatisering av kommunala verksamheter
- Hållbarhet beaktas i all utveckling
- Göra Åland 100 till ngt riktigt bra för både samhälle och näringsliv

Intressebevakning

En av Ålands Näringslivs främsta uppgifter är vår intressebevakning. Vi initierar och kommer med förslag inom områden som kan förbättra villkoren för företagandet. Till grund för organisationens utlåtande och initiativ ligger strategin för Ålands Näringsliv där vi fokuserar på följande områden:

- Konkurrenskraft
- Samhällsservice
- Självstyrelsens utveckling
- Hållbar utveckling
- In- och återflyttning
- Entreprenörskap

Vår övergripande målsättning är att förbättra företagarnas villkor och konkurrenskraft på Åland. Det åländska näringslivet består av många olika branscher och därmed är också Ålands Näringsliv aktiva inom många olika områden. Vi tar alltid ett branshperspektiv på vår intressebevakning. Även om frågor ofta härrör från enskilda medlemmars behov, sätter vi in dem i ett mer övergripande perspektiv.

En viktig del av intressebevakningen är vår Näringslivsbarometer som vi publicerar halvårsvis. I barometern betygsätts Ålands landskapsregerings insatser gällande hanteringen av näringslivsfrågor samt förmågan att hantera relationer till beslutsfattare och myndigheter i riket.

Under våra fokusområden har vi fortlöpande frågor som vi arbetar med; här de viktigaste:

- Avfallslagen och producentansvar
- Alkohollagen, utskänkningsrättigheter för restauranger
- Gränshinder
- Importmoms och klargörande av rutiner för den
- Skattegränshanteringen
- Infrastruktur på Åland
- Näringsrätten på Åland
- Underlätta för rekrytering tillsammans med AMS
- Samhällsservicereformen

Utlåtanden och initiativ

Ålands Näringsliv har i vanlig ordning avgivit ett antal utlåtanden, främst gentemot Ålands landskapsregering men även till övriga offentliga instanser.

Positivt noteras att Ålands landskapsregering tacksamt beaktat näringslivets synpunkter gällande moderniseringen av den åländska näringsrätten.

Ålands Näringsliv har fortsättningsvis engagerat sig i tullens uppdateringar av importmomsen som planerades att införas den 1 januari 2021. Det gäller framförallt införandet av den nya tullkodexen och de administrativa system följer av det. Det har tyvärr skapat en stor osäkerhet hur skatteundantaget ska hanteras, då detta hanteras utifrån traditionell tredjelandshandel snarare än ett fokus på Ålands speciella situation. Vi har deltagit i en mängd möten och ställt ett antal konkreta frågor till både tullen och skatteförvaltningen där vi tillsammans med Landskapsregeringens skattegränsstrategigrupp fått klara förbättringar till stånd. Främst gäller det återinförandet av den sk periodiska förtullningen. Detta är en avgörande fråga för det åländska näringslivet och vi har prioriterat frågan under året.

Vi har uppdaterat kontinuerligt vår information på hemsidan angående skattegränsen och tullhantering.

Utöver exemplen på dessa specifika frågor deltar Ålands Näringsliv i en mängd seminarier under året. I samband med landskapets budgetarbete har Ålands Näringsliv hörts ett flertal gånger i Finans- och Näringsutskottets runda för höranden.

Vi träffar också regelbundet beslutsfattare och tjänstemän för att diskutera konkreta eller generella frågor. I dessa forum driver vi alltid företagarnas perspektiv och försöker i konstruktiv anda förändra regelverk, principer och processer i enlighet med vår strategi.

Arbetsgrupper där Ålands Näringsliv deltar

Ålands Näringsliv är med i ett stort antal arbetsgrupper, kommittéer och styrelser för att där kunna framföra näringslivsperspektivet. Det är inom dessa arbetsgrupper som den konkreta intressebevakningen drivs. Genom vårt deltagande i de många mötena kan vi direkt föra fram ärenden till de som ansvarar för dem. Det fungerar även omvänt, då vi genom dessa kontakter kan få information om kommande frågor eller aktuella projekt inom förvaltningen. Genom vårt deltagande i många olika delar av det åländska samhället, skapar vi oss en bred bild av aktuella projekt och frågeställningar på hela Åland. Det är svårt att sätta ett värde på den kunskapen, men för vår intressebevakning är detta i det närmaste ovärderligt. Under 2022 deltog vi aktivt i följande arbetsgrupper:

- Arbetsgruppen för Åland 100-firandet
- Styrgruppen för helhetsundervisning (projektet HÅY) vid Ålands Yrkesgymnasium
- Branschrådet för Högskolan på Åland
- Direktionen för ÅSUB
- Expertgruppen inom nätverket Bärkraft.
- Styrelsen för Högskolan för Åland
- Styr- och jurygrupp för Green Key Åland
- Styrgruppen för Landsbygdsutveckling
- Tullens kundsamarbetsgrupp för Åland

- Urvalsgruppen för Business Lab Åland
- Ålands landskapsregerings regelråd
- Ålands landskapsregerings språkråd
- Ålands landskapsregerings aktionsgrupp
- Övervakningskommittén för ERUF/ESF-programmen
- Övervakningskommittén för Ålands landsbygddutvecklingsprogram
- Arbetsgruppen för Agile Islands
- Landskapsregeringens Skattegränsstrategigrupp
- Arbetsgruppen för näringslivsfrågor inom tanke- och medelaktion 2021

Nyhetsbrev

Ålands Näringslivs nyhetsbrev per e-post är ett av våra viktigaste kommunikationssätt. Målet med nyhetsbreven är att ge snabb, kontinuerlig och aktuell näringslivsinformation från Åland och dess närregioner samt arbetsgivarinformation. Under 2022 har nyhetsbrevet skickats ut till medlemmarna 2-3 gånger per månad. Vi har olika målgrupper för nyhetsbreven och antalet prenumeranter uppgår nu till 996 st.

Vårt allmänna nyhetsbrev skickas till alla som har anmält sig som prenumeranter på vårt nyhetsbrev. Här kommer allmän och aktuell information som berör företag på Åland. Viss information skickas endast till våra medlemmar. Vårt nyhetsbrev med inriktning på kurser skickas även det till alla som har anmält sig som prenumeranter på vårt kursbrev, det är främst personalansvariga. Här informerar vi om kurser och aktuella förändringar för arbetsgivare. Vårt nyhetsbrev till företagets högsta ledning skickas för att informera om speciella situationer, då vi riktar oss till beslutsfattare i olika frågor.

Man kan anmäla sig till våra nyhetsbrev via vår hemsida www.naringsliv.ax. Under 2022 förnyades verktyget för nyhetsbrevs och nyhetsbrevets layout moderniserades och mobilanpassades.

Företagsbörsen

Ålands Näringsliv upprätthåller "Företagsbörsen" tillsammans med några andra aktörer, där företagsrelaterade objekt kan utannonseras inklusive köp och försäljning av verksamheter. Företagsbörsen kan även förmedla uthyrning av affärslokaler, men vi har inte tillstånd att förmedla fastigheter. Under 2022 inhyste företagsbörsen 30 objekt. I slutet av 2022 förnyades Företagsbörsen i och med att Ålands Näringslivs nya hemsida lanserades och objekten i börsen lyfts nu upp på ett synligare sätt.

Besök, föredrag och seminarier

Ålands Näringsliv deltar ofta i aktiviteter med gäster utanför Åland. Ibland är vi arrangörer, ibland är vi deltagare. De kommer till Åland antingen på vår inbjudan eller annars är vi en del av ett officiellt besök där vi berättar om Åland och det åländska näringslivet. Under 2022 har flertalet officiella besök registrerats. Bland de officiella besöken kan ambassadörerna i Finland från Polen, Slovakien, Tjeckien och Ungern nämnas samt Sveriges generalkonsul på Åland. Även delegationer från Satakuntas företagarförening samt samlingspartiet har besökt Ålands Näringsliv och fått information om näringslivet på Åland. Hela Ålands Näringslivs personal har även varit på studiebesök till Norrtälje och bekantat sig med näringslivsfrågor aktuella i den regionen och utbytt erfarenheter.

Personalen besökte Norrtälje 26.10.2022.

Rådgivning

Ålands Näringsliv ger kostnadsfri rådgivning till sina medlemmar i frågor som rör företagets verksamhet. Vanligtvis rör det frågor kring anställningar och arbetsvillkor, liksom frågor kring regelverk.

Under 2022 har skattegränsfrågor som kopplas till förändringar av tullens deklarationssystem tillsammans med arbetsgivarfrågor främst kopplat till distansarbete och utländsk arbetskraft dominerat.

Handböcker

Ålands Näringsliv ger ut den svenskspråkiga versionen av lönehandboken. Lönehandboken utges i två olika versioner, - arbetsförhållande och – löneberäkning. Handboken finns sedan 2007 i digital format och den uppdateras regelbundet i samarbete med Helsingfors Handelskammare. Från april 2020 har lönehandbokens svenska uppdateringar upphört.

Myndighetsverksamhet

Ålands Näringsliv administrerar verksamheten vid Ålands Handelskammare. Därmed utför vi ett antal myndighetsuppgifter som enligt handelskammarlagen åläggs varje handelskammare. Bland dessa

myndighetsuppgifter kan nämnas beviljande och bestyrkande av intyg och övriga dokument för utrikeshandel. Här kan nämnas till exempel ursprungsintyg och ATA carnet. Vi planerar att övergå till elektronisk hantering av dessa, under förutsättning att systemet anpassas till våra åländska förhållanden.

Vidare kan man vända sig till Handelskammaren för ett skiljemannaförfarande. Ålands Näringsliv kan även agera som opartiskt ombud vid deponering av källkod, ett förfarande som blir allt mer aktuellt i takt med att affärerna bygger på digital grund.

City Mariehamn

City Mariehamn har uppstått ur projektet "Ett Livskraftigt Centrum" som avslutades i mars 2014. Syftet med City Mariehamn är att utveckla Mariehamns centrum att vara mera lönsamt, livskraftigt och attraktivt för boende och besökare. City Mariehamn är en samverkansplattform som samlar fastighetsägare, verksamhetsidkare och Mariehamns stad. För att företräda medlemsföretagen inom City Mariehamn utser deltagarna en styrgrupp som beslutar om City Mariehamns budget och årliga verksamhetsinriktning. Utöver styrgruppen finns marknadsgruppen som planerar och utvecklar evenemang, marknadsföring och trivsel i centrum. För att driva verksamheten inom City Mariehamn finns en cityledare som sedan maj 2015 arbetar heltid. Det finns skäl att understryka att City Mariehamn formellt är ett utskott under Ålands Näringsliv, men är ett eget kostnadsställe med egen finansiering. Den skiljelinjen för med sig att intäkter och kostnader stannar inom City Mariehamn.

City Mariehamn är stadens remissinstans och bollplank i frågor som rör centrum. City Mariehamn arrangerar olika evenemang i centrum, antingen som egna projekt eller i samarbete med andra, samt koordinerar marknadsföring och övrig synlighet.

Under 2022 utmärkte sig månaden juni och höstmånaderna extra mycket då de hade fler besökare i centrum jämfört med åren 2019-2021.

Läs mera om City Mariehamn på www.citymariehamn.ax.

Årets stadskärna 2024

City Mariehamn är medlem i Svenska Stadskärnor, Sveriges Centrum- och platsutvecklare samt Levande stadskärnor i Finland. Under 2022 deltog City Mariehamn i årskonferenserna som Levande stadskärnor anordnade i Åbo och Svenska stadskärnor som hade sin motsvarighet i Östersund. Cityledaren deltog även i Sveriges centrum- och platsutvecklarens årskonferens i Uppsala.

Levande stadskärnor utser årligen Årets stadskärna i Finland, bland annat genom att avläsa ett centrums utveckling i en så kallad livskraftsmätning.

Livskraftsmätningen är en metod, som har utvecklats med Levande Stadskärnor r.f. Elävt Kaupunkikeskustat ry (EKK).

I mätningen är det fokus på följande parametrar:

- Butiker och restauranger som har öppet på lördagar, kvantiteten indikerar centrumområdets livskraft
- Kontor och andra vardagsverksamheter är neutrala i livskraftsmätningen
- Tomma lokaler minskar centrumets livskraft
- Ett kompakt centrum förbättrar konsumentens upplevelse och är resurssmart: förbättrar tillgänglighet och förbättrar möjligheter för kollektivtrafik

En jury utser årligen den vinnande staden genom att titta på de som har haft störst positiv utveckling gentemot tidigare resultat i livskraftsmätningen. Städerna ska också för de senaste åren kunna påvisa konkreta insatser för utvecklingen av centrum som kommer till gagn för besökare och boende.

Mariehamn som Årets stadskärna 2024

City Mariehamn fick under 2019 i uppdrag från Mariehamns stad att ta fram en plan för hur Mariehamn ska kunna bli Årets stadskärna i Finland 2024. Utifrån delrapporten som lämnades till staden 2019 uppdaterade City Mariehamn förslagen under 2020-21. Arbetet med att bli Årets Stadskärna 2024 sker kontinuerligt i en med Mariehamns stad gemensam arbetsgrupp.

Utbildning med Ålands Näringsliv

Ålands Näringslivs Servicebolag Ab är en utbildningsinstans för näringslivet och anordnar varje år en rad olika kurser och utbildningar. Syftet är att ge företagare och intresserade, medlemmar såväl som icke-medlemmar, nyttig information och inspiration. Rollen som utbildningsarrangör utgör en central och viktig del av Ålands Näringslivs verksamhet och utvecklas ständigt för att passa de krav som ställs på företag och för att motsvara de önskemål som lyfts fram från medlemmarnas sida. Utbildningarna riktar sig både till små och större företag och består allt från kostnadsfria tillfällen till utbildningar med internationellt erkända föreläsare.

Kurser

De öppna kurstillfällena utgör den största delen av utbildningsverksamheten. Kurserna erbjuds till ett lägre pris för medlemmar i Ålands Näringsliv men är öppna för alla som är intresserade. Under året har 77 tillfällen anordnats med teman allt från utbildning av yrkesförare till utbildning i ledarskap och professionellt styrelsearbete.

Våra kurser består huvudsakligen av kortare kurstillfällen som vanligtvis omfattar halvdags till två dagars kurser. Ett värdefullt tillskott när det gäller utbildning på svenska utgörs av det kurssamarbete som under 2020 inleddes tillsammans med Österbottens och Västra Nylands handelskammare. Detta samarbete har dels ökat utbudet av kurser totalt sett, dels möjliggjort för Ålands Näringsliv att erbjuda utbildningstillfällen till medlemmar där vi själva t.ex. inte skulle få ihop tillräckligt antal deltagare.

Under 2022 inledde Ålands Näringsliv ett samarbete med Diploma utbildning gällande en lärportal för streamade utbildningar. Det är en lärportal för digital kunskapsöverföring med målsättning att erbjuda Nordens största portfölj av kvalitativa onlineutbildningar som bidrar till hållbar kompetensförsörjning för lokala och regionala näringsliv.

Boksluts- och skattedagen

Årets upplaga av Boksluts- och skattedagen hölls den 23 november på Alandica samt digitalt via Zoom. Utbildningstillfället som är årligen återkommande och ett av Servicebolagets profilevenemang samlade 73 deltagare fördelat 32 på distans och 41 på plats i Alandica. Teman på årets upplaga var bl.a. Aktualiteter inom distansarbete, förändringar i skattegränsförandet, praktisk om bokslut samt aktuellt gällande skattelagstiftning.

Evenemang

Ålands Näringsliv arrangerar varje år ett antal evenemang. De har stor variation i inriktning och målgrupp. Vissa är avgiftsfria, andra har ett inträde. Gemensamt för våra evenemang är att de syftar till att lyfta verksamheten och skapa nya nätverk hos medlemsföretagen.

Näringslivsdagen

Ålands Näringsliv har arrangerat Näringslivsdagen sedan 2007. Syftet är att genom inspirerande föreläsare ge nya infallsvinklar till de åländska företagen. Samtidigt utgör detta ett lysande mingeltillfälle som bidrar till skapandet av nya nätverk.

Näringslivsdagen ordnades torsdagen den 25 augusti 2021 på Alandica Kultur och Kongress. Temat för dagen var "Åland 100 - Hållbarhet och samhällsansvar". På scenen framträdde Frida Boisen, författare, journalist, digital strateg, tv-profil som pratade om konsten att våga. Anders Hägerstrand, journalist, nyhetschef Dagens Industri och Maria S. Wiklander, entreprenör, co-working lead, styrelseproffs. Förutom det bjuds det på paneldiskussion med Tom von Weymarn, Eva Biaudet, Meg Tivéus och Frida Boisen under ledning av Jens Berg.

Samarbetspartners för Näringslivsdagen är DKCO, Ålandsbanken, Vibb och Ålandstidningen.

Restaurangdagarna 2022

Restaurangdagarna har blivit en stor framgång och mottagits väl av både restauranger och besökare. Under 2022 hölls restaurangdagarna 21-26 februari (12 deltagande restauranger) och 5-10 september

(14 deltagande restauranger). Det populära projektet drivs av Ålands Näringsliv och återkommer under 2023.

Medlemsjulfest

Den planerade traditionella julfesten som hålls årligen kvällen före trettondagen fick även 2022 ställas in pga av covid-19 pandemin.

Agile Islands

Agile islands är en vision om att Åland ska ta positionen som det ledande agila samhället i världen. Arbetet sker i en arbetsgrupp med deltagare från bland annat Carus, Crosskey, PAF, Optinova, Viking Line, Ålandsbanken och Ålands Näringsliv med flera.

Agile Islands ordnades 27 september som en hybridkonferens. Över 300 personer deltog. Huvudföreläsningen hölls av Anssi Rantanen, serieentreprenör, keynote speaker och ex-Google strateg.

Projekt

Ålands Näringslivs har drivit ett flertal projekt inom olika områden. Genom projekten kan vi lyfta flera för näringslivet viktiga frågor. Projekt finansieras på olika sätt, genom EU-medel, privata sponsorer eller offentliga projektmedel. Projektens syfte är att skapa bättre förutsättningar för affärsverksamhet vilket i sin tur ökar konkurrenskraften på Åland.

Utveckla framtidens företag REACT

Under 2022 har arbetet med Utveckla framtidens företag REACT fortsatt. Inom projektet erbjuds företagsrådgivning, affärsutveckling, företagarskolan, affärsnätverk och olika aktiviteter som varierade beroende på behov. Under 2022 har bland annat ett mentorprogram genomförts samt frukostträffar, tull-workshops och inspirationsföreläsning för Styrelsebankens medlemmar utöver rådgivning och företagarskolor.

I projektet arbetar Dan Westerholm och Susanne Olofsson som företagsrådgivare, Therese Ling som företagsutvecklare och redovisare av projektet, samt Henrik Hellström som affärsutvecklare.

Företagsrådgivning

Under 2022 har cirka 200 företagsrådgivningar ägt rum, huvuddelen för personer som planerar att starta företag eller för nybildade företag men även för befintliga företag som vill utveckla sin verksamhet.

Företagarskolan

Företagsskolan ger en överblick över företagandets olika delar. Målgruppen är personer som planerar att starta företag eller som nyligen har startat företag. Företagarskolan ger grundläggande information inom olika områden samt ger deltagarna en möjlighet att utvidga sitt nätverk och lära känna personer som befinner sig i liknande skeden i sitt företagande. Teman som har behandlas är

bland annat företagande och entreprenörskap, ekonomi och finansiering, marknadsföring, bokföring, moms och beskattning.

Under 2022 genomfördes två företagarskolor och återkopplingen från deltagarna har genomgående varit positiv. Vårens företagarskola flyttades till större lokaler för att deltagarna inte skulle sitta tätt då pandemin ännu delvis var närvarande. Höstens kurs genomfördes normalt. Intresset för företagarskolan är fortsatt stort, i princip varje kurs blir fullbokad. Vi ser det som ett kvitto på att kursen är bra och att nyföretagande är attraktivt i det åländska samhället.

Entreprenörskapsundervisning

Under 2022 har Utveckla framtidens företag fortsatt att gästa klasser i yrkesgymnasiet och hållit i olika typer av entreprenörskapsundervisning. Genom aktiviteter som genomförs i gymnasiet märks att det blir betydligt lättare för ungdomar att ta kontakt med Ålands Näringsliv i näringslivsfrågor samt att de är mer medvetna om förutsättningarna för att eventuellt i framtiden kunna bli företagare.

Affärsnätverk

Utveckla framtidens företag arbetar med nätverkande på flera olika plan. Ett aktivt nätverk är Affärskvinnorna som under 2022 hade runt 40 medlemmar.

En annan aktiv nätverksaktivitet är frukostträffar, som sker hos Ålands Näringsliv första fredagen i månaden. En inbjuden gäst håller en kort presentation kring ett tema, och sedan minglas och nätverks det över en kopp kaffe och en smörgås. Under 2022 genomfördes 9 stycken frukostträffar.

Startaaget.ax

Sidan uppdateras och upprätthålls av Ålands Näringsliv och projektet Utveckla framtidens företag REACT. Sidan är integrerad med www.naringsliv.ax och innehåller information för den som är intresserad av att starta eller utveckla sitt företag. Sidans innehåll förnyas och uppdateras kontinuerligt och genomgick en stor uppdatering i och med Ålands Näringslivs nya hemsida som lanserades i slutet av 2022.

Business Lab Åland

Ålands Näringsliv var under 2022 involverat i ERUF-projektet Business Lab Åland. Högskolan på Åland var huvudman för projektet och under året genomfördes Business Lab Åland i Högskolans lokaler. Ålands Näringsliv hade en representant i urvalsgruppen och deltog även i styrgruppen.

Senaste omgången av Business Lab Åland var ett kortare ettårigt ERUF-projekt som gav företag en unik möjlighet att expandera sin verksamhet. Under 2022 fick lab-företagen en lokal, internetuppkoppling samt en verksamhetsledare som de kunde bolla ideer med och som drev projektet framåt. De deltagande företagen hade också möjlighet att kontakta något av partnerföretagen för fyra timmars kostnadsfri rådgivning. Partnerföretagen tillför expertkunskap inom olika områden och de bestod 2022 av DKCO, Företagsbyrå, Winter och Ålandsbanken. Representanter från Ålands Näringslivs träffade även deltagarna i Business Lab under året, samt gav rådgivning vid behov.

Sommarpraktikant

Ålands landskapsregering finansierade för tredje året i rad sommarpraktikplatser för unga ålänningar.

Ålands Näringsliv genomförde projektet med finansiering från Ålands strukturfondsprogram 2014 – 2020, Europeiska socialfonden. Syftet med projektet var att hjälpa ungdomar att få ett sommarjobb under sommaren 2022.

Projektet ledde till att 160 åländska ungdomar födda år 2004- 2006 hade sysselsättning under sommaren om minst fyra veckor.

Vi välkomnar fler

Ålands Näringslivs driver projektet "Vi välkomnar fler", som är ett projekt godkänt av Ålands landskapsregering och finansierat av Europeiska socialfonden (ESF). Att välkomna fler utgör även ett av Ålands Näringslivs fastslagna fokusområden för tiden 2021-24. Projektet startade under hösten 2022 och avslutas hösten 2023.

En projektledare har anställts i projektet. Under projektet kommer utrikesfödda, utanför de nordiska länderna, som befinner sig på Åland att få stöd att finna sin jobbmöjlighet och bosätta sig här. Eftersom nyckeln till jobb i många fall är kontakter, nätverk och tillgång till information, är ett fokusområde inom projektet att skapa strukturer och vägar som gör att nyanlända personer får tillgång till dessa "nycklar".

Under projektets gång kommer det att framföras olika aktiviteter och evenemang, erbjudas vägledning till arbete för individer, uppmuntras entreprenörskap som väg framåt och stärkas samarbete mellan olika åländska aktörer som arbetar med integrations- och arbetsmarknadsfrågor.

Åland Gear Up

Ålands Näringsliv deltog som en aktiv samarbetspartner i Högskolan på Ålands projekt Åland Gear Up som pågår under 2022-23. Ålands Näringsliv ansvarade för modul 1 i projektet som fokuserade på Verksamhetens ekonomi och affärsmannaskap. Ålands Näringsliv ansvarade för föreläsningar i verksamhetens ekonomi, kundfokus och marknadsanalys, prissättning och utvecklingsplan samt två handledningstillfällen i verksamhetens ekonomi samt utvecklingsplan. Ca. 30 personer och verksamheter deltog i Ålands Näringsliv utbildningsmodul.

Nätverk

Ålands Näringsliv vill skapa möjligheter och affärskontakter för våra medlemmar. Via våra olika nätverk kan människor bygga relationer till varandra, vilka är nyckeln till framtida affärer. Ålands Näringsliv skapar möjligheter för sina medlemmar via ett flertal nätverk.

Styrelsebank

Ålands Näringsliv tillhandahåller en styrelsebank för styrelseproffs. Syftet är att kunna tillhandahålla och erbjuda företag och organisationer personer med erfarenhet och kompetens av styrelsearbete. Styrelsebanken tillhandahåller namnkunniga styrelseproffs som har mångårig och bred erfarenhet av styrelsearbete från olika bolag och branscher. Den företagare som söker ny kompetens till sin styrelse kan med fördel nyttja styrelsebanken.

Ålands Näringsliv kan även förmedla kontakt till styrelsebanker på andra orter via vårt nätverk av Handelskammare. I styrelsebanken finns totalt 43 namn.

Mentorskap

Inom ramen för Utveckla Framtidens Företag REACT har även ett nytt mentorprogram startats upp under 2022. Mentorprogrammet startade i januari 2022 och pågick under hela året. 11 personer deltog i mentorprogrammet och fick stöd av en mentor för att utveckla sig själv och sitt företag. När mentorprogrammet startade var intresset direkt stort både hos de som var intresserade av att få en mentor och från de som ville ställa upp som mentor. Att hitta personer som ville fungera som mentorer gick lätt, de flesta anmälde själva sitt intresse, förfrågan gick ut till Ålands Näringslivs nätverk och styrelsebank och till personer som tidigare fungerat som mentorer.

Centralhandelskammaren

Ålands Näringsliv är via Ålands Handelskammare medlem i Centralhandelshandelskammaren. Där samlas 19 handelskammare från hela Finland. Vi deltar regelbundet i VD-möten och håller oss informerade om aktiviteter i landet. Centralhandelskammaren är till stor hjälp för oss i vissa frågor som rör medlemsföretagen.

Finlands Näringsliv

Ålands Näringsliv har ett samarbetsavtal med Finlands Näringsliv. Det grundar sig på ett avtal som många av landets Handelskammare har undertecknat. Vi har ett samarbete då vi anlitar personal från Finlands Näringsliv att föreläsa om arbetsrätt och regelförändringar på arbetsmarknaden.

Internationell handel

Handel främjar tillväxt och utveckling. Därför arbetar Ålands Näringsliv aktivt med att hjälpa fler företag att ta del av den globala marknaden. De handelsfrämjande projekt som vi driver syftar till att skapa affärsmöjligheter för företag på nya marknader och att öka kunskapen bland åländska företag om nya intressanta marknader.

Handelskammarnätverket

Ålands Näringsliv är en del av ett världsomspännande nätverk bestående av 12 000 handelskamrar i utlandet, samt lokala, regionala och nationella handelskamrar i världen. Handelskammarnätverket kan utnyttjas av medlemmar i Ålands Näringsliv för att reda ut praktiska frågor. Allt från hur en fakturering går till i Peru, till nya affärskontakter på Island.

Vi deltar regelbundet i Centralhandelshandelskammarens VD-möten i Helsingfors och har en bra relation till Stockholms Handelskammare. De svenska och finländska handelskamrarna i utlandet är en utmärkt ingång när företaget ska etablera sig på en ny marknad. Om du vill veta mer om en marknad eller till exempel hyra konferenslokaler - hör av dig till oss på Ålands Näringsliv.

Handelsdokument

Ålands Näringsliv administrerar verksamheten vid Ålands Handelskammare. Därmed kan du vända dig

till oss för internationella handelsdokument. Vi utfärdar europeiska gemenskapens ursprungsintyg, handelsfakturer, rekommendationer för exportföretag, force-majeure-intyg samt ett antal specialintyg. Vi kan även utfärda ATA-carnet-tulldokument, dvs ett dokument som ger dig möjlighet att temporärt exportera utan tull eller skatter till 66 länder. ATA-carnet behövs t.ex. om du ska åka på en internationell mässa och medtar egna varor.

Gränshandel

Ålands Näringsliv kan hjälpa dig med gränshandel. Vi rådger dig hur man ska gå tillväga vid olika typer av handel över gränserna och vi informerar aktivt om reglerna till och från Åland.

Ålands Näringsliv är också en av deltagarna i "Tullens kundsamarbetsgrupp för Åland" som träffas två gånger per år. Där kan vi föra fram det åländska näringslivets perspektiv och tillsammans med andra aktörer göra skillnad.